

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

مجموعه مستندات سند راهبردی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور

متن سند راهبردی امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور

معاونت فناوری اطلاعات
دفتر امور زیربنایی فناوری اطلاعات

مهرماه ۱۳۸۶

Doc_Afta_860714_MN_V5.0

به استناد بند "ج" ماده ۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، سند حاضر به منظور تضمین همگرایی و نظام‌مندی برنامه‌های کشور در زمینه امنیت فضای تبادل اطلاعات، ارائه می‌گردد. این سند به‌عنوان سند بالادستی برای کلیه برنامه‌های بخشی و فرابخشی این حوزه تلقی می‌شود.

۱. مقدمه

در عصر اطلاعات شاهد شکل‌گیری فضایی هستیم که در آن فعالیت‌های گوناگونی از قبیل اطلاع‌رسانی، داده‌ورزی، ارائه خدمات، مدیریت و کنترل، و ارتباطات، از طریق سازوکارهای الکترونیکی و مجازی انجام می‌پذیرد. این فضا که از آن با نام "فضای تبادل اطلاعات" یاد می‌شود، در معرض چالش‌ها، آسیب‌ها و تهدیدهای گوناگونی نظیر ارتکاب جرائم سازمان‌یافته، تخریب بانک‌های اطلاعاتی، حملات مخمل‌کننده خدمات، جاسوسی، خرابکاری، نقض حریم خصوصی و نقض حقوق مالکیت معنوی قرار دارد؛ به‌طوری که نپرداختن یا رویکرد نادرست به امنیت این فضا، مانعی بزرگ پیش‌روی گسترش کاربرد فناوری ارتباطات و اطلاعات و ورود به جامعه اطلاعاتی خواهد بود.

با توجه به نوپایی مفهوم امنیت فضای تبادل اطلاعات و امکان‌پذیر بودن دستیابی به دانش و فناوری‌های مرتبط، و ضرورت بومی‌سازی این حوزه با عنایت به میزان تأثیر آن بر امنیت ملی کشور، پرداختن به امنیت فضای تبادل اطلاعات به‌عنوان یک ضرورت و اولویت کشور تلقی می‌شود.

به منظور تعیین نقش حاکمیت، جهت‌دهی فعالیت‌های اجرایی و هماهنگی، نظارت، و هدایت بخش‌های درگیر موضوع، ایجاد نظامی منسجم در سطح ملی مورد نیاز است. در شکل‌گیری این نظام، باید به ویژگی‌های خاص امنیت در این فضا و اصول اولیه حاکم بر آن توجه داشت. پاره‌ای از این ویژگی‌ها چنین است:

۱. امنیت فضای تبادل اطلاعات مفهومی کلان و میان‌رشته‌ای است که بر مفاهیم و نظریات گوناگونی در حوزه‌های مختلف دانش مبتنی است.

۲. امنیت فضای تبادل اطلاعات امری نسبی است که به تلقی از مفهوم امنیت، کارایی، و هزینه وابسته است.

۳. امنیت فضای تبادل اطلاعات امری زمینه‌بند است و مجموعه آداب و سنن، اخلاقیات، قوانین و سایر مقولات اجتماعی در آن تأثیر دارد.

۴. دولت در موضوع امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور، متولی اصلی است.

۵. امنیت فضای تبادل اطلاعات به مرزهای جغرافیایی محدود نمی‌شود و از حوزه‌های داخلی، منطقه‌ای و جهانی تأثیر می‌پذیرد.

۶. تغییرات سریع فناوری‌های زمینه، نوع، ماهیت، درجه اثر و مشکلات امنیتی را به‌شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد و لازم است تهدیدها، آسیب‌پذیری‌ها و راه‌های مواجهه و مقابله با آنها به‌صورت دائم و پویا مورد بررسی قرار گیرد.

۷. حوزه تأثیر امنیت فضای تبادل اطلاعات، کلیه فعالیت‌های آحاد جامعه در این فضا را شامل می‌شود.

با عنایت به این ویژگی‌ها، لازم است در کنار امن‌سازی سرمایه‌های درون این فضا، اعم از داده‌ها، اطلاعات، و منابع سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و ارتباطی، امنیت حوزه‌های متأثر از فعالیت‌های درون این فضا نیز مورد اهتمام کافی قرار گیرد. باید توجه لازم مبذول شود تا این فضا نه تنها وسیله‌ای برای تعارض با ارزش‌ها و هنجارهای جامعه نباشد، بلکه محیطی امن برای حفاظت و صیانت از هویت دینی و ملی کشور و رشد فعالیت‌های علمی، اقتصادی و اجتماعی در جامعه اطلاعاتی گردد. علاوه بر این، باید مراقب بود که این فضا بستری برای انجام هماهنگی‌ها و عملیات، جهت تحقق فعالیت‌های غیرقانونی قرار نگیرد. بنابراین، منظور از امنیت فضای تبادل اطلاعات برقراری شرایط و حالتی است که دارایی‌های این فضا از خطرات مختلف محفوظ بماند و بیم و دغدغه نسبت به تهدید سایر دارایی‌های مادی و معنوی جامعه از این طریق نیز وجود نداشته باشد. بر این اساس، امنیت فضای تبادل اطلاعات فراتر از فعالیت‌های اجرایی یک یا چند دستگاه است و نیازمند مشارکت همه بخش‌های حاکمیتی و اجرایی کشور، بخش‌های غیر دولتی و همچنین آحاد شهروندان جامعه است.

۲. اختصارات

در این سند، "فضای تبادل اطلاعات"، به اختصار "فتا" و "امنیت فضای تبادل اطلاعات"، به اختصار "افتا" و "شورای عالی فناوری اطلاعات کشور" به اختصار "شورا" خوانده می شود.

۳. چشم انداز

در راستای چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران، امنیت فضای تبادل اطلاعات کشور به منظور تأمین و صیانت از حاکمیت و اقتدار ملی، عدم بروز اختلال در زیرساخت های حیاتی کشور، و اعتماد و آسودگی خاطر آحاد شهروندان جامعه برای انجام تمامی امور قانونی از جمله فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی فراهم گردیده است.

۴. خط مشی های کلان

- ۴،۱. اتکا به توانایی های داخلی و اهتمام به استفاده از بخش غیردولتی.
- ۴،۲. توازن میان امنیت، هزینه، و کارایی.
- ۴،۳. تمرکز در سیاست گذاری و نظام مندی در اجرا.
- ۴،۴. اهتمام به همکاری های داخلی، منطقه ای، و بین المللی.

۵. اهداف کلان

- ۵،۱. صیانت از هویت دینی، ملی و ارزش های انسانی جامعه در فتا.
- ۵،۲. حفظ حریم خصوصی و آزادی های مشروع در فتا.
- ۵،۳. صیانت از منافع، اسرار، و اقتدار ملی در فتا.
- ۵،۴. حفظ زیرساخت های حیاتی کشور در مقابل حملات الکترونیکی.
- ۵،۵. حفظ سرمایه های مادی و معنوی، اسرار کسب و کار، و مالکیت خصوصی در فتا.

۶. راهبردها

- ۶،۱. امن سازی زیرساخت های حیاتی کشور در قبال حملات الکترونیکی.
- ۶،۲. ایجاد و توسعه نظام های فنی فرابخشی افتا.
- ۶،۳. تأمین سلامت و جلوگیری از مخاطرات ناشی از محتوا در فتا.
- ۶،۴. تقویت صنعت و توسعه خدمات و محصولات افتا.
- ۶،۵. حمایت از تحقیق، ارتقاء سطح آگاهی، دانش، و مهارت های مرتبط با افتا.
- ۶،۶. ارتقاء سطح همکاری های منطقه ای و بین المللی در زمینه افتا.

۷. اقدامات

اقدامات مجموعه‌ای از نظام‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های اجرایی است که به منظور تحقق مریک از راهبردها مورد نیاز می‌باشد. اقدامات مریک را به مجریان و همکاران آن در جداول ذیل ارایه شده است:

۷.۱. اقدامات مربوط به راهبرد اول

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۱. امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی کشور در قبال حملات الکترونیکی	۱-۱	طرح امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی کشور و منابع ملی در قبال حملات الکترونیکی نظیر: - تهیه برنامه ملی - ارائه راهکارهای فنی (متدولوژی‌ها) - آموزش و آگاهی‌رسانی امنیتی به همه عوامل درگیر در کنترل و هدایت زیرساخت‌های حیاتی در سطح ملی - ایجاد مراکز جمع‌آوری، اشتراک و تحلیل اطلاعات در سطح ملی - نظارت بر تداوم امنیت زیرساخت‌ها از طریق جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل و مدیریت مخاطرات، و تشخیص و مقابله با حوادث در سطح ملی	- وزارت اطلاعات	- وزارت کشور - دستگاه‌های متوسس زیرساخت‌های حیاتی - کمیته دائمی پدافند غیرعامل
	۱-۲	طرح ایجاد نظام مدیریت امنیت زیرساخت‌های حیاتی در دستگاه‌های مرتبط، نظیر: - ایجاد سیستم مدیریت امنیت (طبق اقدام شماره ۲-۲ سیستم مدیریت امنیت اطلاعات) - اجرای برنامه‌های امن‌سازی زیرساخت‌های حیاتی - آموزش و آگاهی‌رسانی امنیتی به همه عوامل درگیر در کنترل و هدایت زیرساخت‌های حیاتی در سطح دستگاه - ایجاد مراکز جمع‌آوری، اشتراک و تحلیل اطلاعات در سطح دستگاه - تأمین تداوم امنیت زیرساخت‌ها از طریق جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل و مدیریت مخاطرات، و تشخیص و مقابله با حوادث در سطح دستگاه	- دستگاه‌های متوسس زیرساخت‌های حیاتی	- وزارت اطلاعات - وزارت کشور

۵ به منظور سیامت‌گذاری، هدایت و پی‌گیری ویژه در این خصوص کمیسیونی در دبیرخانه شورا تشکیل گردد.

۲.۲. اقدامات مربوط به راهبرد دوم

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۲. ایجاد و توسعه نظام های فرابخشی افتا	۲-۱	طرح ایجاد نظام استانداردها و دستورالعمل های فنی افتا به منظور - تعیین یا تدوین استانداردها - تعیین و تدوین خط مشی ها و رویه های فنی و مدیریتی - تعیین و تدوین و اعمال طرح ها، برنامه ها، دستورالعمل ها، و راهنماهای فنی	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی - وزارت اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری
	۲-۲	طرح اجرای سیستم مدیریت امنیت اطلاعات در کلیه دستگاه ها	- کلیه دستگاه ها	- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری
	۲-۳	طرح تعیین صلاحیت فنی محصولات و مدیریت افتا مدیریت: - تأیید صلاحیت ارزیاب های فنی - ارائه ی راه کارهای فنی (مندولوژی های) ارزیابی فنی - ایجاد مرکز تأیید صلاحیت مدیریت امنیت اطلاعات - ایجاد مراکز صدور گواهی (بخش خصوصی) - ایجاد مراکز آموزش ممیزی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (بخش خصوصی) محصولات: - ارزیابی امنیتی محصولات فنا - فنا ایجاد آزمایشگاه های ارزیابی امنیتی محصولات - تأیید صلاحیت آزمایشگاه های ارزیابی امنیتی محصولات - ارزیابی و صدور گواهی محصولات	- وزارت اطلاعات - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت اطلاعات	- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی
	۲-۴	طرح ایجاد نظام پیش گیری، مقابله و امداد افتا، به منظور - جمع آوری مؤثر، پردازش، و مدیریت یکپارچه اطلاعات مربوط به حملات، تهدیدها و آسیب پذیری ها - اطلاع رسانی و ارائه هشدارهای امنیتی در سطح کشور - کمک به رفع آسیب پذیری ها، تهدیدها و تأثیرات حملات	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت اطلاعات	- وزارت کشور - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت اطلاعات
	۲-۵	طرح ایجاد نظام تصدیق هویت رایانه ای (زیرو ساخت کلید عمومی)، نظیر: - یکپارچه سازی خدمات مبتنی بر کلید عمومی (کارت هوشمند واحد) - ایجاد مرکز ملی صدور گواهی - ایجاد مرکز (مراکز) صدور گواهی در حوزه ی دولت - ایجاد مراکز صدور گواهی در بخش های غیر دولتی و تجاری - ایجاد مراکز صدور گواهی در بخش بانکداری الکترونیک	- وزارت بازرگانی - سازمان ثبت احوال کشور - بانک مرکزی ج.ا.ا.	- وزارت اطلاعات - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
	۶-۲	طرح ایجاد نظام مقابله با جرائم فتناء نظیر: - ایجاد مرکز تشخیص جرائم فتناء - ایجاد پلیس مخصوص فتناء	- وزارت کشور (نیروی انتظامی) - وزارت دادگستری - وزارت اطلاعات	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
	۷-۲	طرح ایجاد زیرساخت محرمانگی در فتناء نظیر: - نظارت بر عملکرد الگوریتم‌های رمزنگاری - نظارت بر عملکرد پروتکل‌های امنیتی	- وزارت اطلاعات	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت کشور (نیروی انتظامی)
	۸-۲	طرح ایجاد زیرساخت حقوقی مرتبط با افتاء - تهیه لوایح حقوقی و قضایی مورد نیاز در حوزه افتاء - آموزش قضات، وکلای، ضابطین و افراد حقوقی در حوزه افتاء	- وزارت دادگستری - وزارت کشور (نیروی انتظامی)	- کمیته دستگاهها

۳. اقدامات مربوط به راهبرد سوم

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۳. تأمین سلامت و جلوگیری از مخاطرات ناشی از محتوا در فتناء	۱-۳	طرح ایجاد نظام صیانت از مالکیت فکری و معنوی	- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (مالکیت فکری) - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور (مالکیت معنوی-صنعتی)	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت علوم تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	۲-۳	طرح ایجاد سازوکار فنی و قانونی سلامت محتوا، نظیر: - ایجاد سازوکار فنی و قانونی صیانت از ارزش‌های دینی و ملی - ایجاد سازوکار مسؤلیت‌پذیری در تولید و عرضه محتوا	- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - وزارت دادگستری	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - سازمان تبلیغات اسلامی - سازمان ملی جوانان - دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم - سازمان صدا و سیما ج.ا.ا.
	۳-۳	طرح ایجاد مراکز عملیات امنیت به منظور مدیریت و نظارت بر وقایع امنیتی در سطوح سازمانی، شبکه‌ای و ملی	- وزارت اطلاعات	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت کشور - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
	۴-۳	طرح ایجاد نظام صیانت از حریم خصوصی	- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - وزارت دادگستری	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
	۵-۳	طرح تهیه منشور اخلاق در فتناء و ترویج آن	- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت علوم تحقیقات و فناوری - وزارت آموزش و پرورش - سازمان تبلیغات اسلامی - سازمان ملی جوانان - سازمان صدا و سیما ج.ا.ا. - دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم

۴-۷. اقدامات مربوط به راهبرد چهارم

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۴. تقویت صنعت و توسعه خدمات و محصولات افنا	۱-۳	طرح امکان‌سنجی انتخاب صنعت افنا به عنوان فناوری پیش‌تاز	- وزارت صنایع و معادن	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - دبیرخانه‌ی شورا
	۲-۳	طرح حمایت از تولید، پشتیبانی و به‌کارگیری محصولات داخلی در حوزه‌ی افنا	- وزارت صنایع و معادن - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (دفاعی) - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	- کلیه‌ی دستگاه‌ها
	۳-۳	طرح حمایت از تشکیل و تقویت شرکت‌های مهندسی و حرفه‌ای در زمینه‌ی افنا - حمایت از ایجاد شکل‌های مهندسی و حرفه‌ای - کمک به توسعه‌ی صادرات و گسترش بازار - طرح حمایت از تحقیق و توسعه در صنایع مرتبط با افنا	- وزارت صنایع و معادن - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت بازرگانی - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت علوم تحقیقات و فناوری
	۴-۳	طرح حمایت از ایجاد آزمایشگاه‌های تخصصی افنا	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت صنایع و معادن - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت علوم تحقیقات و فناوری	- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری
	۵-۳	طرح حمایت از توسعه‌ی مراکز آموزشی حرفه‌ای افنا	- وزارت علوم تحقیقات و فناوری - وزارت کسب و امور اجتماعی - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۲,۵. اقدامات مربوط به راهبرد پنجم

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۵. حمایت از تحقیق، ارتقاء سطح آگاهی، دانش، و مهارت‌های مرتبط با افنا	۱-۵	طرح تدوین مبانی نظری و معماری افنا	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت اطلاعات - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دبیرخانه شورا - معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری
	۲-۵	طرح حمایت از فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با افنا، نظیر: - حمایت از تحقیق و پژوهش و جهت‌دهی به پژوهش‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی خاص و میان‌رشته‌ای مرتبط با افنا - حمایت از انتشار نشریات علمی- تخصصی در زمینه افنا - حمایت از انجمن‌های علمی و فنی در زمینه افنا	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
	۳-۵	طرح تقویت دوره‌های دانشگاهی در زمینه افنا	- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
	۴-۵	طرح ترویج و توسعه آموزش و آگاهی‌های همگانی در حوزه افنا، نظیر: - طرح فرهنگ‌سازی اخلاقی و اشاعه روحیه‌ی مسؤلیت‌پذیری	- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - سازمان صدا و سیما ج.ا.ا. - وزارت آموزش و پرورش - دبیرخانه شورا	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۷.۶. اقدامات مربوط به راهبرد ششم

راهبرد	شماره اقدام	اقدام	مجری	همکار
۶. ارتقاء سطح همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی افتا	۱-۹	طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل فنی در حوزه‌ی افتا، نظیر: - طرح فراهم‌سازی امکان دسترسی و استفاده از زیرساخت تصدیق هویت رایانه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی (همانگ با اقدام ۵-۲ نظام تصدیق هویت رایانه‌ای) - طرح فراهم‌سازی امکان دسترسی و استفاده از نظام‌های اطلاع‌رسانی و امداد منطقه‌ای و بین‌المللی (همانگ با اقدام شماره ۴-۲ نظام پیش‌گیری، مقابله و امداد افتا) - طرح همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی در حوزه‌ی استانداردها و گواهی‌نامه‌ها (همانگ با اقدامات ۱-۲ و ۳-۲)	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی - دبیرخانه شورا	- وزارت امور خارجه - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت علوم تحقیقات و فناوری
	۲-۹	طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل فرهنگی-اجتماعی حوزه‌ی افتا، نظیر: - طرح همکاری کشورهای اسلامی در زمینه‌ی صیانت از فرهنگ اسلامی در فضا - طرح همکاری کشورهای فارسی‌زبان در زمینه‌ی صیانت از فرهنگ و زبان فارسی در فضا	- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی	- وزارت امور خارجه - سازمان تبلیغات اسلامی - فرهنگستان علوم و ادب فارسی - حوزه علمیه قم
	۳-۹	طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل اقتصادی-تجاری در حوزه افتا، نظیر: - کارت‌های اعتباری بانکی	- وزارت بازرگانی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی	- وزارت امور خارجه - وزارت امور اقتصادی و دارایی
	۴-۹	طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل حقوقی، قضایی و انتظامی در حوزه افتا، نظیر: (همانگ با اقدام ۶-۲ و ۸-۲ نظام مقابله با جرائم فضا)	- وزارت دادگستری - وزارت کشور (نیروی انتظامی)	- وزارت امور خارجه - وزارت اطلاعات - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
	۵-۹	طرح توسعه‌ی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی مسایل مرتبط با جامعه اطلاعاتی در حوزه‌ی افتا، نظیر: - طرح همگامی و مشارکت در وضع قوانین و تصمیم‌گیری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط با حوزه‌ی افتا	- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت امور خارجه - دبیرخانه شورا	- وزارت دادگستری - وزارت اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت کشور

۸. خطوط راهتما

خطوط راهتمای سند، مجموعه‌ای از ملاحظات ضروری در تحقق اهداف، راهبردها، و اقدامات پیش‌بینی شده می‌باشد. این خطوط

راهتما شامل موارد ذیل است:

- ۸.۱ برای دستیابی به وضع مطلوب در هر حوزه، و به تبع آن در کل کشور، پروژه‌های لازم (اعم از مدیریتی، پژوهشی، تولیدی و نظایر آن) باتوجه به موانع و فرصت‌ها تعریف شده و انجام آن‌ها از طریق روش‌های علمی در حوزه کنترل پروژه به‌دقت نظارت شود.
- ۸.۲ در هماهنگی اجزای مختلف نظام افتا، از سازوکارهای شناخته‌شده‌ی هماهنگی استفاده شود؛ به گونه‌ای که به کم‌ترین میزان نظارت مستقیم نیاز باشد.
- ۸.۳ سازوکارهای ارتباطات و بازخورد مناسب برای نگهداری نظام و انطباق آن با تغییرات طراحی شود.
- ۸.۴ مراحل انجام کار به‌دقت مستندشده و متدولوژی آن به نحوی که در سایر بخش‌ها قابل استفاده باشد، تهیه گردد.
- ۸.۵ پس از طراحی کل نظام، بخش‌های مختلف آن به صورت کاملاً شفاف تعیین و اولویت هریک برای اجرا، مشخص شود.
- ۸.۶ برای استقرار نظام افتا یک برنامه‌ی دقیق و علمی بر اساس روش‌های علمی مدیریت تغییر، تهیه گردد.
- ۸.۷ در تقسیم امور برای حصول یک نظام افتای مطلوب، نقش بخش‌های دولتی و غیردولتی به‌خوبی تعریف و بر مشارکت بیش‌تر بخش غیردولتی تلاش شود.
- ۸.۸ حوزه‌های گوناگون نظام افتا بر اساس روش‌های علمی از یکدیگر تمیز داده‌شود و در هر حوزه اهداف و سیاست‌های اجرایی مشخص و به‌طور هماهنگ تهیه گردد.
- ۸.۹ مسؤولیت‌ها و اختیارات سازمان‌ها، نهادها و بخش‌های مختلف در نظام افتا به‌روشنی تبیین شود.
- ۸.۱۰ در استقرار نظام افتا، به اصل مسؤولیت‌پذیری و انعطاف در برنامه‌ها توجه کافی مبذول گردد.
- ۸.۱۱ از ایجاد هرگونه سازمان غیر ضرور و موازی پرهیز و وظایف از طریق سازمان‌های موجود، یا با ایجاد تغییرات در شرح وظایف آن‌ها به‌انجام برسد.
- ۸.۱۲ در انجام کلیه‌ی مراحل شکل‌گیری نظام افتا، تکیه‌ی اصلی بر استفاده از نیروهای متخصص داخلی و سازمان‌ها و نهادهای موجود در کشور باشد و مطالعات کافی در باره تجربه‌ی سایر کشورها، با نگاه به داخل به‌انجام برسد.

۹. ترتیبات اجرایی

به منظور تحقق چشم انداز و اهداف این سند، وظایف و تکالیف وزارت خانه ها، سازمان ها و دستگاه های مختلف به شرح ذیل ابلاغ

می گردد:

- ۹.۱. دبیرخانه شورا مسئولیت نظارت و پی گیری کلان اجرای مفاد این سند و تهیه آیین نامه های مرتبط با آن را بر عهده دارد.
- ۹.۲. دستگاه های مجری موظف اند با همکاری دستگاه های همکار آیین نامه ی اجرایی جزئیات وظایف و مسئولیت های خود، دستگاه های همکار و دستگاه های مرتبط را برای اجرای هر یک از اقدامات تهیه و برای تصویب از طریق دبیرخانه شورا به شورا ارایه نمایند.
- ۹.۳. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری موظف است با همکاری دبیرخانه شورا نسبت به ایجاد و یا توسعه ی ساختارهای سازمانی مورد نیاز در دستگاه ها اقدام نماید.
- ۹.۴. دستگاه های مجری وظیفه ی مطالعات اولیه، تهیه ی پیش نهاد پروژه ی هر اقدام و تمهید مقدمات لازم برای استقرار نظام ها را بر عهده دارند و می بایست نتایج عملکرد خود را به دبیرخانه شورا ارایه نمایند.
- ۹.۵. کلیه دستگاه هایی که در بخش اقدامات به عنوان مجری معرفی شده اند، موظف اند طرح ها و برنامه های بخشی و یا فرابخشی مورد نیاز مطابق با سند حاضر را حداکثر تا پایان تیر ماه سال ۱۳۸۷ تهیه و پس از تایید دبیرخانه شورا به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری ارائه نمایند و با همکاری آن معاونت مراحل تصویب، تخصیص بودجه و اجرای آن ها را طی کنند.
- ۹.۶. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری موظف است به منظور تهیه طرح ها و برنامه ها و تمهید مقدمات مورد نیاز برای تحقق هر یک از اقدامات در دستگاه ها، اعتبارات لازم را به صورت متمرکز به دبیرخانه شورا تخصیص دهد تا با همکاری آن معاونت بین دستگاه ها توزیع گردد.
- ۹.۷. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری با همکاری دبیرخانه شورا موظف است نسبت به بررسی طرح ها و برنامه های بخشی و فرابخشی، تخصیص بودجه مورد نیاز برای سال های بعد هر یک از اقدامات پیش بینی شده در این سند اقدام نماید.
- ۹.۸. کلیه دستگاه هایی که در بخش اقدامات، به عنوان همکار معرفی شده اند، مسئولیت همکاری کامل با دستگاه های مجری در راستای تهیه طرح ها، برنامه ها و اجرای اقدامات را بر عهده دارند.
- ۹.۹. دستگاه های مجری هر یک از اقدام های پیش بینی شده در بند ۷ این سند موظفند پیش نویس قوانین و مقررات مورد نیاز برای اقدامات مربوطه را تهیه و با هماهنگی دبیرخانه شورا نسبت به ارائه آن به مراجع ذی صلاح جهت تصویب اقدام نمایند.